

**STANDARD IZBY DOMÓW MAKLESKICH DOTYCZĄCY KLIENTA PROFESJONALNEGO
W ZAKRESIE METODY KALKULACJI
„ZNACZĄCEJ WARTOŚCI” TRANSAKCJI NA RYNKU FOREX (ANG. SIGNIFICANT SIZE)**

Preambuła

W związku z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2019 r. („ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z dnia 2 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych” Poz. 1548) – dalej Rozporządzenie,

Izba Domów Maklerskich wprowadza standard w zakresie kalkulacji tzw. „*znaczącej wartości*” transakcji

Niniejszy Standard obejmuje rynek CFD.

Celem Standardu jest doprecyzowanie pojęcia „*znaczącej wartości*” transakcji (ang. *significant size*) wskazanego w §5 w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 1a–1c. Rozporządzenia, poprzez wskazanie modelu/metody kalkulacji „*znaczącej wartości*” transakcji.

I. Zdefiniowanie kryteriów „*znaczącej wartości*”

Zgodnie Rozporządzeniem §5 ust. ust. 1a–1c:

1. Zarząd firmy inwestycyjnej pisemnie określa kryteria ustalenia znaczącej wartości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, biorąc pod uwagę co najmniej:

a) **wartość transakcji** zawieranych przez danego klienta na odpowiednim rynku oraz wartość transakcji zawieranych przez wszystkich klientów tej firmy inwestycyjnej na odpowiednim rynku;

b) **strukturę klientów** firmy inwestycyjnej zawierających transakcje na odpowiednim rynku;

c) **ocenę**, czy znacząca wartość, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest wystarczająco duża, aby dawać podstawy, poprzez odpowiednią ekspozycję na ryzyko, do zdobycia przez klienta wiedzy i doświadczenia w zakresie zawierania transakcji na odpowiednim rynku, które będą istotnie wykraczały poza doświadczenie i wiedzę klientów detalicznych zawierających transakcje na odpowiednim rynku;

2. **Charakter i rodzaj instrumentu finansowego**, którego dotyczą transakcje zawierane przez danego klienta na odpowiednim rynku, w szczególności, gdy instrument finansowy jest instrumentem pochodnym lub kontraktem na różnicę;

3. **Rodzaj instrumentu bazowego**, gdy transakcje zawierane przez danego klienta na odpowiednim rynku dotyczą instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c–i ustawy¹;

4. Konieczność zapewnienia, aby ustalona znaczna wartość, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie stanowiła nadmiernej zachęty dla klientów detalicznych do zmiany statusu na klienta profesjonalnego.

a) Firma inwestycyjna **dokumentuje** analizy będące podstawą ustalenia znacznej wartości, o której mowa w ust. 1 pkt 1, na podstawie kryteriów, o których mowa w ust. 1a, oraz sposób uwzględnienia czynników wymienionych w tym przepisie.

5. Firma inwestycyjna dokonuje, co najmniej raz w roku, okresowego przeglądu kryteriów, o których mowa w ust. 1a, oraz ustalonych w oparciu o nie wartości. Firma inwestycyjna dokumentuje wyniki przeprowadzonego przeglądu w sposób pozwalający na wykazanie, że kryteria, o których mowa w ust. 1a, oraz ustalone w oparciu o nie wartości, spełniają wymogi aktualności i adekwatności.

II. Zdefiniowanie „znaczącej wartości” transakcji zawieranych przez inwestorów na rynku CFD

1. Członkowie Izby Domów Maklerskich – domy maklerskie i biura maklerskie oferujące dostęp do rynku CFD – definiują pojęcie „znaczącej wartości” – na podstawie rozkładu percentylowego wartości nominalu transakcji zawieranych przez ich klientów.
2. Każdy Członek Izby Domów Maklerskich przeprowadza raz w roku, do końca stycznia danego roku, analizę rozkładu wyników transakcji swoich klientów, za poprzedni rok kalendarzowy, według zasad wskazanych w Standardzie.
3. Rozkład percentylowy zgodnie z definicją matematyczną jest rozumiany jako jednostka statystyczna opisująca położenie danego wyniku względem całej grupy wyników.

Przykład:

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (według średniego kursu NBP z dnia wykonywania kalkulacji)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

4. Za kryteria doboru jednostki statystycznej przejmuje się dwie zmienne, którymi są:
 - a. Wartość nominalna transakcji, liczona jako wartość operacji na grupach instrumentów CFD wskazanych w pkt 5 w danym okresie, przy czym jest to kwota wyrażona w euro przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wykonywania kalkulacji.
 - b. Liczba transakcji, przez którą należy rozumieć łączną liczbę transakcji na danym instrumencie CFD odpowiadająca danemu przedziałowi wartości.
5. Kalkulacja „znaczącej wartości” transakcji CFD opiera się na następujących grupach instrumentów bazowych:
 - główne pary walutowe
 - pozostałe pary walutowe
 - główne indeksy
 - pozostałe indeksy
 - złoto
 - towary (inne niż złoto)
 - kryptowaluty
 - inne aktywa

6. Zarówno Wartość transakcji jak i Liczba transakcji dotyczą wyłącznie transakcji otwarcia.
7. Członkowie Izby Domów Maklerskich w ramach procesu udokumentowania analizy kalkulacji „znaczącej wartości” transakcji posługują się modelem przedstawionym w Załączniku nr 1.
8. Każda z firm inwestycyjnych po przeprowadzeniu analizy rozkładu percentylowego określającego wskazane w Załączniku nr 1. przedziały wartości dla każdego z ww. instrumentów CFD dokonuje kalkulacji średniej ważonej ze wszystkich grup instrumentów.

Jako „znaczącą wartość” transakcji Członkowie Izby Domów Maklerskich przyjmują wartość średniej ważonej ze wszystkich grup instrumentów położoną na poziomie 90 percentyla rozkładu transakcji klientowskich w danym okresie, przy czym: Członkowie Izby Domów Maklerskich zgodnie ustalają, że „znacząca wartość” transakcji nie może być niższa niż 50 tys. euro.

III. Podstawienia końcowe

1. Domy maklerskie zrzeszone w IDM oraz firmy inwestycyjne, z którymi Izba zawarła umowę zobowiązują się do przestrzegania niniejszego Standardu.
2. Niniejszy standard został przyjęty decyzją Rady Domów Maklerskich. Członkowie IDM dostosowują się do niniejszego standardu do dnia
3. Standard obowiązuje bezterminowo.

Załącznik 1

Badany okres:

Rodzaj instrumentu bazowego: I. Główne pary walutowe

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (według średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: II. Pozostałe pary walutowe

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: III. Główne indeksy

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: IV. Pozostałe indeksy

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: V. Złoto

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: VI. Towary (inne niż złoto)

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: VII. Kryptowaluty

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

Rodzaj instrumentu bazowego: VIII. Inne aktywa

Przedział wartości:	A. Wartość nominalna transakcji wyrażona w EUR (wg średniego kursu NBP z danego okresu)	B. Liczba transakcji o wartości nominalnej mniejszej lub równej wartości określonej w kolumnie A
25% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
50% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
60% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
70% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
75% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
80% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
85% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
90% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
95% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		
100% liczby transakcji ma wartość nominalną mniejszą lub równą:		

ⁱ Ustawa o obrocie